

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

М.І. Ярослав ШТАНЬКО

“30” 08 2024 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо виконання кваліфікаційних робіт

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

за ОП «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ БІЗНЕСУ»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

РОЗРОБНИКИ:

Надія ГРЕБЕНЮК – доцент кафедри управління та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Наталія ЛУЦЬКА – професор кафедри управління та адміністрування, доктор економічних наук, професор

Мирослава ТИМОЦЬ – професор кафедри управління та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування,
протокол №1 від 28.08. 2024 року

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 30.08.2024 року

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Порядок роботи над кваліфікаційною роботою	5
3. Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи	9
4. Структура та вимоги до елементів кваліфікаційної роботи	11
5. Правила оформлення кваліфікаційної роботи.....	17
6. Типові помилки і недоліки.....	22
при написанні кваліфікаційної роботи.....	22
7. Супровідні документи до кваліфікаційної роботи.....	24
8. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи	24
9. Перевірка, виявлення плагіату і його усунення та дотримання академічної добросовісності	25
10. Порядок захисту кваліфікаційної роботи	33
11. Критерії оцінювання результатів захисту кваліфікаційної роботи	30
Додаток А - Взірець заяви студента на закріплення теми кваліфікаційної роботи.....	36
Додаток Б - Взірець змісту кваліфікаційної роботи.....	37
Додаток В - Взірець оформлення завдання на кваліфікаційну роботу	38
Додаток Г - Взірець титульного аркуша кваліфікаційної роботи.....	40
Додаток Д - Взірець анотації	41
Додаток Е - Взірець оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.....	42
Додаток Ж - Взірець оформлення структурного елемента кваліфікаційної роботи.....	50
Додаток К - Взірець оформлення таблиць в кваліфікаційній роботі	51
Додаток Л - Взірець оформлення графіка у кваліфікаційній роботі	52
Додаток М - Взірець оформлення рисунків у кваліфікаційній роботі.....	53
Додаток Н - Взірець оформлення діаграми у кваліфікаційній роботі	54
Додаток П - Взірець подання формул у кваліфікаційній роботі.....	55
Додаток Р - Взірець бланку відгуку наукового керівника	56
Додаток С - Взірець бланку зовнішньої рецензії.....	57

1. Загальні положення

Кваліфікаційна робота є самостійною комплексною науково-дослідною роботою, виконаною студентом на завершальному етапі навчання в університеті, яка синтезує результати теоретичної та практичної підготовки за обраною спеціальністю, є кваліфікаційним документом, що ілюструє рівень знань, навичок та вмінь, необхідних для професійної діяльності, і дає підстави екзаменаційній комісії (ЕК) прийняти рішення про присвоєння кваліфікації.

Кваліфікаційна робота має узагальнюючий характер. Виконання такої роботи передбачає вміння її автора здійснювати постановку наукової проблеми, оцінювати її актуальність, значимість, новизну, виявляти проблеми та вирішувати їх.

Метою кваліфікаційної роботи є проведення аналітичних і практичних наукових досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій у сфері фінансових відносин та рекомендацій із їх упровадження. Запропоновані інноваційні рішення мають бути науково обґрунтованими з відповідним аналізом існуючої ситуації та прогнозом щодо результатів їх запровадження, викладених у кваліфікаційній роботі. При цьому мають бути проаналізовані ризики щодо реалізації зазначених пропозицій.

Висловлені автором пропозиції повинні бути належним чином обґрунтованими та базуватись на оцінці сучасного стану об'єкта дослідження й проведеному аналізі.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- проведення поглибленого всебічного аналізу, вивчення (або поглиблення) і узагальнення теоретичних та методичних засад досліджуваної проблеми;
- вивчення, систематизація та узагальнення нормативно-правових актів, методично-інструктивних матеріалів;
- всебічне дослідження проблеми, здійснення розрахунків з використанням сучасних інформаційних технологій;
- визначення причинно-наслідкових зв'язків явищ та процесів, що досліджуються.

Вимоги до структури й оформлення кваліфікаційних робіт підготовлено на основі Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. «Про затвердження Вимог до оформлення

дисертації»; ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ, ДП «УкрНДНЦ» 2016. 26 с. (Інформація та документація); ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, ДП «УкрНДНЦ» 2016. 20 с. (Інформація та документація), а також стандартів вищої освіти України другого магістерського рівня.

Кваліфікаційна робота є формою публічної атестації здобувачів вищої освіти за відповідною освітньо-професійною програмою. Вона має відображати рівень набуття компетентностей випускника конкретної освітньо-професійної програми.

Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в конкретній галузі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Виконання кваліфікаційної роботи має на меті сформувати у магістрантів інтерес до наукового дослідження, поглибити й поширити теоретичні знання, опанувати вміння їх творчого застосовування, критичного оцінювання, самостійного здобуття дослідним шляхом нових знань, збагачувати ними теорію та практику прикладних та гуманітарних досліджень. Відповідно, основне завдання автора – продемонструвати свою наукову кваліфікацію, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання теоретичного і практичного характеру. Крім того, в роботі повинні бути сформульовані конкретні висновки та пропозиції щодо удосконалення законодавства та практики його застосування.

Кваліфікаційна робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, з іншого – самостійним науковим дослідженням студента в обраній галузі знань. При цьому студент упорядковує накопичені наукові факти, аналізує існуючі теоретичні положення, висловлює власну думку щодо їх наукової цінності або практичної значимості, своє власне ставлення до існуючих думок і пропозицій у літературі.

За змістом і формою кваліфікаційна робота дає підстави для оцінки рівня спеціальної підготовки магістранта. Кваліфікаційна робота повинна бути виконана на основі ґрунтовного теоретичного та експериментального дослідження, та може слугувати основою для подальшої наукової роботи.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.

2. Порядок роботи над кваліфікаційною роботою

2.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи

Приблизна тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою управління та адміністрування, щорічно оновлюється та затверджується на засіданні кафедри. Студент самостійно вибирає тему роботи:

- керуючись запропонованою кафедрою приблизною тематикою кваліфікаційних робіт;

- за тематикою, яку замовляють установи і організації, підприємницькі структури, які уклали з університетом контракти на навчання студентів або мають з ним укладені угоди про співпрацю.

Здійснюючи вибір теми кваліфікаційного дослідження, студент керується різними міркуваннями та інтересами, серед них:

- знайомство з проблемою, її актуальністю та значимістю;
- місцем роботи;
- передбачуваною майбутньою базою практики;
- можливістю доступу до інформаційної бази та фактичних матеріалів, необхідних для проведення дослідження.

При виборі теми роботи доцільно враховувати її актуальність та новизну; рівень дослідженості та значимість її розробки; перспективність; можливість доступу до інформаційної бази та фактичних матеріалів; рівень наукових досліджень; нормативно-правове забезпечення; можливість розробки конкретних пропозицій щодо удосконалення фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ.

Консультації з питань формування теми кваліфікаційного дослідження надають завідувач кафедрою та викладачі кафедри.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути лаконічною, без скорочень, відповідати спеціальності та вказувати на мету і предмет дослідження.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

- уточнює тему роботи;
- надає допомогу студенту у складанні плану роботи;
- здійснює керівництво процесом написання роботи;
- формує (разом зі студентом) завдання на виконання магістерської роботи;
- контролює виконання графіку написання кваліфікаційної роботи;
- проводить систематичні консультації;
- видає індивідуальні завдання щодо проходження переддипломної практики;
- здійснює контроль рівня виконаної роботи у відповідності до вимог освітнього стандарту та даних методичних вказівок;
- надає письмовий відгук на завершену роботу;
- надає допомогу у підготовці доповіді на публічний захист;
- надає допомогу у підготовці презентації до магістерської роботи;
- регулярно звітує на засіданнях кафедри про хід виконання студентом кваліфікаційної роботи;
- повинен бути присутнім на публічному захисті кваліфікаційної роботи.

Визначившись з темою роботи, студент подає на ім'я завідувача кафедри заяву (**додаток А**). Затверджені на засіданні кафедри теми кваліфікаційних робіт закріплюються за студентами-виконавцями.

Витяг з протоколу засідання кафедри подається в деканат факультету для підготовки проекту наказу. Наказ про затвердження тем кваліфікаційних робіт і наукових керівників оформляється за шість місяців до завершення навчання.

2.2. Підбір літератури для написання кваліфікаційної роботи

Керуючись проблемами обраної теми дослідження, студент самостійно підбирає необхідну літературу. Робота над пошуком необхідної літератури починається насамперед з огляду систематичних

та алфавітних каталогів наукових бібліотек. Основну увагу студент повинен акцентувати на монографічній літературі. При цьому він має виділити наукові праці тих вітчизняних і зарубіжних авторів, які працюють (працювали) над науковими проблемами, пов'язаними з темою кваліфікаційної роботи.

Також студент обов'язково знайомиться з журнальними та газетними публікаціями за останні 2-3 роки. Рекомендуємо опрацювати такі періодичні видання: «Фінанси України», «Економіка України», «Світ фінансів», «Актуальні проблеми економіки», «Вісник НБУ», «Фінанси», «Вісник податкової служби України», «Проблеми і перспективи управління в економіці», «Економіка. Фінанси. Право», «Економіка. Фінанси. Підприємство», «Фінансова справа», «Банківська справа», «Інвестиції: практика та досвід», «Економіст», «Банківська справа», «Державний вісник України», «Діловий вісник», «Економіка АПК», «Економіка та держава», «Економіка, фінанси, право: проблемні питання, коментарі та поради», «Конкуренція», «Підприємництво, господарство і право», «Статистика України», «Україна – бізнес», «Україна і світ сьогодні», «Фінансова справа»;

Для полегшення роботи над пошуком джерел та економії часу слід враховувати, що в останніх річних номерах часописів наводиться перелік усіх публікацій даного року з вказівкою номера та сторінок. Фактичні і статистичні дані минулих років містяться в таких статистичних щорічниках і довідниках, як «Статистичний щорічний довідник», «Україна в цифрах», обласних і районних статистичних збірниках, довідниках інших країн.

Разом з тим, студент вивчає законодавчі та нормативні документи, постанови Уряду, укази Президента з економічних питань, які друкуються у Відомостях Верховної Ради та Офіційному Віснику України.

Для вивчення обраної теми студент знайомиться також з підручниками та навчальними посібниками як вітчизняних, так і зарубіжних авторів, які є допоміжною літературою при написанні кваліфікаційного дослідження. Не допускається виконання кваліфікаційної роботи виключно за матеріалами підручників і посібників. *Оскільки кваліфікаційна робота – це творча наукова робота, основним джерелом мають бути наукові публікації та їх творче опрацювання.*

На основі підбраної до теми літератури складається список літератури, який в процесі її вивчення буде постійно поповнюватись. Підбравши та узагальнивши літературу, студент приступає до її опрацювання.

2.3. Опрацювання літератури

Опрацювання літератури супроводжується фіксуванням окремих важливих, на думку студента, теоретичних положень, цифр, фактів, тощо з обов'язковим посиланням на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати. Важливо при опрацюванні літературних джерел зазначити всі необхідні дані (прізвище, ініціали автора; повну назву роботи; видавництво; рік видання; сторінки).

В організації збору та обробки матеріалів для наукових досліджень розрізняють кілька організаційно-методичних підходів: цілісний, послідовний, вибірковий.

У першому варіанті матеріал збирається та обробляється для всіх розділів кваліфікаційної роботи в міру його знаходження. При послідовному підході дослідження здійснюються з урахуванням плану. Вибірковий підхід може бути використаний автором дослідження в залежності від формування бази дослідження на власний розсуд.

Таким чином, формується робочий матеріал для написання кваліфікаційної роботи. Далі цей матеріал групується за окремими найважливішими проблемами, які складають основні розділи, параграфи змісту роботи.

Доцільно враховувати, що постійно з'являються нові публікації, насамперед, у наукових часописах і збірниках. Тому потрібно в процесі написання роботи докладати зусиль для поповнення переліку літературних джерел, на які посилається автор.

2.4. Зміст магістерської роботи

Зміст є обов'язковим і надзвичайно важливим атрибутом майбутньої кваліфікаційної роботи. Він дозволяє логічно пов'язати окремі проблеми обраної і розгорнутої в текстовій частині роботи теми дослідження, розмістити їх у певній послідовності.

Слід мати на увазі, що всі проблеми, які розглядаються автором кваліфікаційної роботи, пов'язані єдиною метою дослідження. Зміст роботи складається у наступній послідовності: з початку вказуються загальнотеоретичні положення дослідження із поступовим переходом

до оцінки сучасного стану обраної теми та проведення аналізу конкретного об'єкта з метою висловлення пропозицій для забезпечення ефективного управління на об'єкті дослідження.

Зміст самостійно складається студентом, погоджується та затверджується науковим керівником.

Зміст кваліфікаційної роботи повинен складатися зі вступу; трьох розділів, які деталізуються параграфами; висновків; списку використаних джерел; додатків. Разом з тим, зміст роботи не слід переобтяжувати надмірною кількістю параграфів, які повинні відображати сутність теми дослідження, бути короткими, лаконічними та викладатися у логічній послідовності (**додаток Б**). Від того, наскільки виважено і вдало складено зміст кваліфікаційної роботи, залежить правильність і повнота висвітлення теми, глибина розгляду проблем, логіка викладу матеріалу.

3. Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи

3.1. Організація виконання кваліфікаційної роботи

Після затвердження теми та змісту кваліфікаційної роботи студент разом з науковим керівником складають завдання на виконання кваліфікаційної роботи (**додаток В**). В завданні у відповідності до графіку, затвердженого на засіданні кафедри, визначається *календарний план* виконання кваліфікаційної роботи студентом. Науковий керівник роботи, відповідно до визначених термінів, здійснює контроль за виконанням кваліфікаційної роботи, а студент несе персональну відповідальність за дотримання календарного плану виконання роботи.

У відповідності до графіка консультацій для виконання кваліфікаційних робіт, затвердженого на засіданні кафедри, у визначені дні і час наукові керівники проводять консультації для студентів. В межах визначених термінів студент подає науковому керівнику підготовлені розділи кваліфікаційної роботи.

Після перевірки науковим керівником розділи кваліфікаційної роботи з зауваженнями та рекомендаціями повертаються виконавцю. Повністю виконана кваліфікаційна робота подається науковому керівнику для написання відгуку.

На завершальній стадії підготовки кваліфікаційної роботи кафедра організує попередній захист робіт на предмет їх відповідності встановленим вимогам до робіт такого виду, наявності та якості роздаткових матеріалів, а також самостійності її виконання.

Студент, консультуючись з науковим керівником, готує доповідь на захист перед екзаменаційною комісією університету та у визначені розкладом дні з'являється на публічний захист кваліфікаційної роботи.

3.2. Рекомендації до написання кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота повинна містити:

- системний теоретичний аналіз об'єкта і предмета дослідження;
- результати особисто проведених комплексних досліджень і аналіз прикладних проблем відповідно до обраної теми дослідження;
- оригінальні особисті результати;
- обґрунтовані реальні пропозиції щодо удосконалення різних аспектів фахової діяльності педагога, відповідно до окреслених методологічних засад дослідження.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою кожним здобувачем освіти індивідуально у формі спеціально підготовленого рукопису.

Можливими функціонально-синтактичними засобами вираження логічних зв'язків у кваліфікаційній роботі є:

- засоби, що вказують на послідовність (насамперед, спочатку, отже, по-перше, по-друге);
- засоби переходу від однієї думки до іншої (раніше ніж..., необхідно з'ясувати..., зупинитись на..., необхідно розглянути..., перейдемо до...);
- засоби причинно-наслідкового зв'язку (крім того, таким чином, тому, відповідно до цього);
- засоби заперечення (в той час як, проте, але);
- засоби, що підводять підсумок, формують висновок, фіксують результат (підсумовуючи, отже, вищесказане дає підстави, слід зазначити).

Культуру наукової мови визначають такі її якісні характеристики як точність (зокрема, це стосується формулювання думки, вірного використання термінології, відповідність висновків

результатам проведених емпіричних досліджень, відповідність першоджерелам); ясність – думка повинна бути подана зрозуміло, доступно, доказово; стислість – в роботі слід уникати великих описів, публіцистичних відступів.

Суттєвою вимогою до кваліфікаційної роботи є її відповідність особливостям стилю наукового викладу, який здійснюється від третьої особи (автор вважає..., на думку автора...), займенник «я» замінюють займенником «ми».

Важливо у процесі формування рукопису наукового дослідження підтверджувати теоретичні положення результатами проведеного аналізу, а наведені цифрові дані в таблицях супроводжувати сформульованими висновками.

4. Структура та вимоги до елементів кваліфікаційної роботи

4.1. Структура кваліфікаційної роботи

Структура кваліфікаційної роботи повинна мати такі структурні елементи:

- титульний аркуш (додаток Г) ;
- індивідуальне завдання;
- відгук наукового керівника;
- рецензію фахівця з досліджуваної проблеми з вченим ступенем і званням (внутрішню або зовнішню);
- анотацію про зміст і результати дослідження українською мовою обсягом до 1 сторінки;
- зміст (додаток Б);
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- основну частину: вступ, розділи, висновки до підрозділів та загальні висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Кожний структурний елемент кваліфікаційної роботи починається з нової сторінки.

4.2. Вимоги до структурних елементів магістерської роботи

Титульний аркуш магістерської роботи оформлюється за встановленою формою і повинен містити такі елементи:

- найменування закладу вищої освіти, в якому виконано кваліфікаційну роботу;
- назву факультету та кафедри;
- індекс УДК;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- шифр і найменування спеціальності;
- кваліфікаційний рівень, на який претендує студент;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Анотація (додаток Д) є стислим викладом основних результатів роботи. Вона подається українською мовою та повинна містити:

- 1) прізвище, ім'я по батькові автора; назву кваліфікаційної роботи;
- 2) вид роботи; спеціальність (шифр і назва); назву закладу освіти; місто, рік;
- 3) основні ідеї, результати та висновки роботи.

Виклад матеріалу в анотації повинен бути стислим і точним.

У роботі варто використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів;

- 4) ключові слова*.

**Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе змістове навантаження. Сукупність ключових слів повинна відображати поза контекстом основний зміст роботи. Загальна кількість ключових слів має бути в межах від 7 до 9. Ключові слова подаються у називному відмінку, в рядок, через кому.*

Обсяг анотації повинен бути не більшим ніж 1 сторінка. Анотація українською мовою подається після титульної сторінки роботи.

Зміст роботи повинен містити назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

Основна частина магістерської роботи складається зі вступу, трьох розділів та висновків. Хоча робота розпочинається зі вступу, до

його написання приступають після закінчення виконання всіх розділів та висновків.

У **вступі** подається загальна характеристика магістерської роботи в такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета та завдання дослідження;
- наукова новизна;
- методи дослідження;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів кваліфікаційної роботи.

Актуальність теми та доцільність даного дослідження для розвитку фінансової науки та оцінки фінансових показників обґрунтовують шляхом критичного аналізу та порівняння з вже відомими розв'язаннями проблеми. Висвітлення актуальності повинно супроводжуватись постановкою проблеми (яка передбачає висловлення кількома реченнями головного – сутності проблеми) та аналізом рівня і сучасного стану дослідженості проблеми вітчизняними та зарубіжними дослідниками.

Мета і завдання дослідження. Формулюється мета і завдання кваліфікаційної роботи, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб вказувати на об'єкт і предмет дослідження. Завдання вказують на засіб досягнення мети. Формулювання мети здійснюється з урахуванням обраної теми дослідження, а завдань – з урахуванням назв параграфів кваліфікаційної роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему (назву) кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження. Перераховують використані наукові методи та змістовно визначають, що саме досліджувалось кожним методом. Вибір методів дослідження повинен забезпечити

достовірність отриманих результатів і висновків.

Загальні методи використовують в теоретичних та емпіричних дослідженнях та включають до свого складу аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, аналогію, абстрагування, моделювання, конкретизацію, системний аналіз. До спеціальних наукових методів відносять теоретичні та методичні прийоми наукових досліджень. Теоретичними прийомами є використання теоретичного доробку певної науки та створення нових теорій. Методами теоретичних прийомів наук є метод формалізації, аксіоматичний та гіпотетичний методи, створення теорій.

До методичних прийомів досліджень відносять спостереження, експеримент, впровадження результатів дослідження у практичну діяльність, розрахунково-аналітичні методи та методи економіко-математичного моделювання, оптимізації та специфічні методи фінансового аналізу.

Зокрема, такими методами можуть бути методи абстракції, переходу від абстрактного до конкретного, історичний, ретроспективний, логічний, системний, структурний, порівняльний та факторний, математично-статистичний методи, метод порівнянь, економіко-математичного моделювання, метод оптимізації, методи ідеалізації та формалізації, індукції і дедукції та інші (балансовий, вибіркового і суцільного спостереження).

Наукова новизни одержаних результатів. Викладаються аргументовано, коротко та чітко наукові положення, які виносяться на захист, зазначаючи відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів (удосконалено, дістало подальший розвиток).

Практичне значення одержаних результатів. Надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання.

Відомості про впровадження результатів досліджень необхідно подавати із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Зазначається, на яких наукових конференціях, конгресах, симпозіумах, школах оприлюднено результати досліджень, викладені у кваліфікаційній роботі. Вказується кількість наукових праць (за наявності), в яких

опубліковані основні наукові результати кваліфікаційної роботи, а також кількість праць.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Перераховують усі структурні елементи кваліфікаційної роботи з обов'язковим зазначенням повного (*усього*) обсягу роботи та обсягу основного тексту (*загального обсягу роботи*). Вказують загальну кількість додатків, рисунків, таблиць, кількість найменувань у списку використаних джерел. Наприклад, «Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи викладено на 110 сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі основна частина роботи на 101 сторінці. Робота містить 20 таблиць, 14 рисунків, 25 додатків. Список використаних джерел містить 68 найменувань».

Загальний обсяг вступу не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

Розділи кваліфікаційної роботи включають у себе підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою).

Перший розділ – загальнотеоретичний структурно складається з 2-3 параграфів. В даному розділі слід розкрити загальнотеоретичні питання стосовно предмета дослідження, навести його загальноекономічну характеристику, визначити його роль і місце у діяльності підприємства, галузі (матеріал доцільно ілюструвати даними із статистичних довідників, монографій, журнальних статей, наукових збірників тощо).

Автору роботи варто проаналізувати існуючі різноманітні погляди (зокрема, і власні) на ті чи інші аспекти, виявити не вирішені проблеми, що потребують розв'язання в теоретичному та прикладному планах.

На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показується, у чому полягає подібність, а у чому – відмінність їх поглядів. У цьому розділі подається оцінка діючих законів, постанов, указів й інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою. Розкривається авторське розуміння цієї бази, обґрунтовується необхідність і доцільність окремих документів. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає

змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

Загальний обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25 % обсягу основної частини роботи.

Другий, аналітичний, розділ роботи (3–4 параграфи) забезпечує логічну послідовність дослідження та є перехідним до наступного третього розділу. Він поєднує набуті теоретичні знання й уміння використовувати обрані методи та певний методичний інструментарій.

У другому розділі студент має навести результати ґрунтовного аналізу фактичного стану фінансової діяльності виключно на матеріалах конкретного об'єкта дослідження. У роботах теоретичного характеру розкривають методи розрахунків і гіпотези, що розглядають. Аналіз проблеми повинен здійснюватись із урахуванням чинників позитивної та негативної дії та кореспондуватися з матеріалом, розкритим у попередньому розділі.

Розділ має бути максимально насичений фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають певні аспекти діяльності об'єкта дослідження. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням і висновками, що дозволяють визначити сутність фінансових процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів.

Якщо це можливо, текст варто ілюструвати реальними документами (які наводяться в додатках), що обов'язково супроводжуються стислим коментарем.

Для виконання другого розділу студент має зібрати фактичні дані під час проходження виробничої практики. Джерелом інформації є планові та фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань, обстежень та інших методів збирання первинної інформації, що використовує студент під час практики. Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування й обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Однією з ознак високої якості кваліфікаційної роботи є застосування економіко-математичних методів і моделей, сучасної комп'ютерної техніки як під час проведення аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Обсяг другого розділу становить 30–35 % загального обсягу роботи. Завданням **третього, рекомендаційного (практичного, конструктивного), розділу** (2–3 параграфи) є розробка конкретних рекомендацій і пропозицій, обґрунтування шляхів та заходів удосконалення фінансової діяльності в суб'єкті господарювання на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження. Автор роботи обґрунтовує свої пропозиції з огляду на досягнення мети, поставленої у вступі, та з урахуванням вивчення зарубіжного досвіду в досліджуваній сфері.

Назва третього розділу може формулюватися як «Удосконалення (предмет дослідження) на(об'єкт дослідження)» або «Шляхи удосконалення(предмет дослідження) на(об'єкт дослідження)».

Детальні пропозиції щодо удосконалення діяльності організації мають відповідати напряму дослідження та містити розрахунково-кількісне обґрунтування.

Пропозиції студента щодо науково-практичного вирішення досліджуваної проблематики мають відповідати критеріям оптимальності, економічної ефективності та практичної втіленості. У розрахунках для обґрунтування пропозицій можливим є використання засобів комп'ютерної техніки.

Обсяг третього розділу становить до 30 % загального обсягу роботи.

Висновки, що наводяться в окремому розділі кваліфікаційної роботи, є стислим і лаконічним викладенням підсумків проведеного дослідження. Вони мають бути відповіддю на поставлені у вступі завдання дослідження, а тому кількість висновків має відповідати кількості завдань. Саме у висновках коротко наводяться найбільш важливі наукові та практичні результати, що сприяли розв'язанню наукового завдання. Висновки містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінку результатів дослідження з точки зору відповідності меті кваліфікаційної роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напряму діяльності організації, які було детально обґрунтовано у третьому розділі. У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не було розглянуті у третьому розділі. У висновках необхідно наголосити на кількісних показниках одержаних результатів й обґрунтуванні достовірності

результатів. Далі формулюються рекомендації щодо наукового та практичного використання одержаних результатів.

Одним з критеріїв оцінки якісного рівня дослідження є кількість, глибина та значимість пропозицій автора.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 4-5 сторінок.

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Бібліографічний опис (**додаток Е**) джерел складають відповідно до чинних стандартів.

До **додатків** включається допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття магістерської роботи:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи й акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту;
- інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання кваліфікаційної роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Обсяг додатків не повинен перевищувати обсягу кваліфікаційної роботи.

5. Правила оформлення кваліфікаційної роботи

5.1. Загальні принципи оформлення кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота спочатку виконується у чорновому варіанті. Лише після узгодження з науковим керівником дискусійних і сумнівних моментів, врахування зауважень і усунення недоліків, удосконалення структури викладу матеріалу приступають до чистового варіанту. Чистовий варіант кваліфікаційної роботи потрібно зброшурувати. На останній сторінці роботи автор ставить дату закінчення роботи і особистий підпис.

Кваліфікаційна робота виконується лише державною (українською) мовою.

Кваліфікаційна робота виконується машинописним способом за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням шрифтів текстового редактора Word з полуторним міжрядковим інтервалом. При друкуванні на портативному комп'ютері використовується шрифт *Times New Roman* текстового редактора Word розміром (кеглем) - 14.

Текст кваліфікаційної роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Абзацний відступ 1,25 см. До тридцяти рядків на сторінці.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи повинен становити 4,2-5 друківаних аркушів або 90-110 сторінок.

Кількість використаних джерел у кваліфікаційній роботі повинна складати не менше 70 найменувань.

У викладі матеріалу важливо дотримуватись принципу пропорційності, який полягає у дотриманні пропорцій між обсягами окремих частин роботи.

Заголовки структурних елементів кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» (14 шрифт, жирно) пишуть великими літерами симетрично до тексту. Заголовки параграфів друкують маленькими літерами з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Всі сторінки кваліфікаційної роботи повинні бути пронумеровані арабськими цифрами без знака № в правому верхньому куті.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На ньому номер сторінки не ставлять.

На другій сторінці розміщують завдання на кваліфікаційну роботу, на наступній сторінці – зміст кваліфікаційної роботи. Зверху потрібно написати: ЗМІСТ.

Із 3 сторінки розпочинається виклад тексту роботи. Кожний розділ пишуть з нової сторінки і обов'язково вказують його найменування (виділяють заголовок). Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Параграфи нумерують у межах кожного розділу. Номер параграфа складається з номера розділу і порядкового номера параграфа, між

якими ставлять крапку, наприклад: «2.1» (перший параграф другого розділу). Далі у тому ж рядку друкується заголовок параграфу (**додаток Ж**).

Всі аркуші, на яких розміщені такі структурні частини кваліфікаційної роботи як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати «1 .ВСТУП» або «5. ВИСНОВКИ».

5.2. Оформлення таблиць та ілюстрацій

Кваліфікаційна робота може бути допущена як до попереднього захисту на кафедрі, так і до захисту перед Екзаменаційною комісією лише за умови високого її аналітичного та ілюстративного рівня. Для аналізу необхідно використовувати таблиці та ілюстрації: схеми, графіки, діаграми тощо.

Цифровий матеріал, як правило, оформляють у вигляді таблиць, візирець оформлення яких наведено у **додатку К**. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють. В дужках над змістом таблиці вказують одиниці виміру.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких (якщо вони складають одне речення із заголовком) і з великих (якщо вони є самостійними).

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.5» (п'ята таблиця другого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш слово «Таблиця» і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть «продовження таблиці» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження таблиці 2.5». Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Примітки до таблиць (як і до тексту), в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки.

Якщо на одному аркуші є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Якщо приміток на одному аркуші є кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Взірці оформлення ілюстрацій (графіки, рисунки, діаграми) наведено у **додатках Л, М, Н**.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, Рис. 1.1 (перший рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо у роботі подано ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Посилання на таблиці та ілюстрації не варто оформляти як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається матеріал, пов'язаний з таблицею чи ілюстрацією, на якому необхідно зосередити увагу читача, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках «(табл. 2.5)» або зворот типу: «... як це видно з рис. 1.1».

5.3. Написання формул

При необхідності використовують формули (**додаток П**), їх виділяють з тексту вільними рядками. Над і під кожною формулою потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння чи формула не вміщаються в одному рядку, їх слід перенести після знака рівності (=) або після інших розділових, знаків (+, -, :, ×). Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів подають безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка, який починають зі слова «де» без двокрапки.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Формули у кваліфікаційній роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на

рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (2.3) (третя формула другого розділу).

5.4. Посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен робити посилання на використані літературні джерела. Посилання робляться тоді, коли в тексті використовують цитати чи вислови, переповідається своїми словами думка того чи іншого автора, наводяться цифри і факти, використовуються таблиці або ілюстрації з певного джерела тощо. Вони дають необхідну інформацію щодо процитованого матеріалу, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, а також дають змогу відшукати документи і перевірити їх достовірність.

Загальні вимоги до цитування:

- текст цитати береться в лапки і наводиться дослівно;
- цитування повинно бути повним (у випадку пропуску слів в цитаті ставляться три крапки), без перекичень думок автора;
- кожна цитата повинна мати посилання на джерело;
- при непрямому цитуванні слід також посилатись на джерело, а думка автора повинна передаватись максимально точно.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи роблять згідно їх переліку у квадратних дужках, наприклад [2, с. 25], де перша цифра – номер джерела у списку використаних джерел, друга – сторінка, з якої взята цитата. Якщо посилання робиться лише на джерело (без використання цитати), – у квадратних дужках вказується тільки одна цифра, яка відображає порядковий номер джерела у списку використаних джерел, наприклад [25]. Посилатися слід на останнє видання публікації.

На всі ілюстрації, формули та таблиці у роботі повинні бути посилання в тексті. Посилання на них вказують порядковим номером. Наприклад,

- ілюстрації – «рис. 1.1»;
- «... у формулі 2.5»;
- «...в табл. 2.5».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації пишуть скорочено слово «дивись», наприклад: «(див. табл. 3.2)». При цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено.

Посилаючись на джерело, слід мати на увазі, що кількість посилань має бути оптимальною, тобто не надто надмірною чи

мізерною, Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи. Не рекомендується робити більше 2 посилань на сторінку, а також посилатися на одне джерело більше 3-х разів.

5.5. Формування списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщують після висновків. У списку повинні наводитись лише ті джерела, які дійсно використовувалися автором при написанні кваліфікаційної роботи.

Слід наголосити, що назва джерел подається тією мовою, якою вони видані. Не потрібно перекладати їх на українську.

5.6. Оформлення додатків

Додатки оформляються як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Додаток повинен мати заголовок. Він пишеться угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої пишуть (друкують) слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Позначаючи послідовно додатки великими літерами української абетки із нумерації слід виключити літери Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А, Додаток Б.

При оформленні додатків окремою частиною на окремому аркуші пишуть (друкують) великими літерами слово «ДОДАТКИ».

6. Типові помилки і недоліки при написанні кваліфікаційної роботи

1. Кваліфікаційна робота – це комплексне дослідження певної проблеми, що ґрунтується на вимогах і завданнях, висунутих перед теорією і практикою фінансових відносин. Тому важливо, щоб вона мала елементи наукової новизни. Потрібно оптимально поєднати теоретичні аспекти досліджуваної проблеми з практичною організацією, дати ґрунтовний аналіз та оцінку вітчизняного і зарубіжного досвіду.

2. Кваліфікаційна робота – не є безпосереднім переписуванням

монографій, підручників, статей у періодичних виданнях. Зібраний матеріал повинен бути узагальненим, проаналізованим, творчо переосмисленим з обов'язковим авторським баченням проблеми.

Виклад потрібно здійснювати своїми словами, уникаючи незрозумілих термінів і складних мовних зворотів.

3. Викладати матеріал у кваліфікаційній роботі потрібно логічно, уникати використання невпорядкованого, несистематизованого матеріалу, застарілих даних.

Усі цифри і факти повинні бути вивірені і на них мають робитися посилання у текстовій частині.

Таблиці і рисунки повинні мати назву і бути пронумерованими для зручності посилання на них. Вони повинні також мати посилання на джерела, з яких цей матеріал взято.

4. Особливо багато погрішностей допускається студентами при опрацюванні іноземної літератури, оформленні списку використаних джерел і посилань на літературні джерела. При формуванні списку літератури потрібно керуватися правилами запису літератури.

5. Працюючи над науковими роботами зарубіжних авторів, потрібно уникати вживання важкозрозумілих слів іноземного походження. За можливості їх слід замінити словами – детермінантами (тобто такими, що передають їх суть українською мовою).

Якщо виникає потреба звернутися до іноземної літератури, то доцільно у тексті детально переказати її зміст своїми словами без дослівного цитування і зробити посилання.

6. Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати зміст, текстова частина повинна бути узгоджена із змістом, а її оформлення відповідати всім вищезгаданим вимогам.

7. Потрібно уникати граматичних і стилістичних помилок, «русизмів», неточного цитування першоджерел. Щодо останньої вимоги, то цілком можливою є ситуація, за якої порушується (втрачається) номер першоджерела. Щоб уникнути цього, посилаючись на джерело, радимо виписувати повну назву літературного джерела до тих пір, доки не буде сформований остаточний варіант списку літератури. Можна також назву літературного джерела виписувати на окремих карточках. Це полегшить роботу при формуванні списку літератури та його поповненні в подальшій роботі над новими джерелами.

8. Часто робота виконується поспіхом, з використанням

недостатньої кількості літературних джерел, без посилань на них у текстовій частині роботи, без достатньо аргументованих вступу і висновків, а також не відповідає іншим вимогам до кваліфікаційної роботи, наведеним вище.

9. У разі виявлення плагіату (дослівного переписування чужих робіт), такі кваліфікаційні роботи до перевірки не приймаються і до захисту кафедрою не допускаються.

10. Кваліфікаційна робота повинна бути структурно витримана: не повинно виникати значних розбіжностей у обсягах окремих параграфів.

7. Супровідні документи до кваліфікаційної роботи

Пакет супровідних документів до кваліфікаційної роботи включає:

- завдання на виконання кваліфікаційної роботи;
- відгук наукового керівника (**додаток Р**);
- зовнішня рецензія (**додаток С**).

З них до кваліфікаційної роботи підшивається тільки завдання на виконання роботи, яке підшивається після титульної сторінки, але до нумерації обсягу роботи не включається. Інші супровідні документи вкладаються в конверт і подаються окремо.

8. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається на кафедрі у відповідності до затверджених графіків та складу комісій з числа викладацького складу кафедри. На розгляд комісії з попереднього захисту студенту особисто необхідно подати кваліфікаційну роботу в завершеному чистовому варіанті (не переплетену), презентацію та відгук наукового керівника. За результатами попереднього захисту кваліфікаційної роботи комісія в протоколі попереднього захисту робить запис «до захисту» або «на доопрацювання».

Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи включає такі складові:

– прочитання автором кваліфікаційної роботи в повному обсязі чистового варіанту та усунення можливих технічних і редакційних помилок;

– подання кваліфікаційної роботи після її завершення науковому керівнику для одержання письмового відзиву;

– підписання кваліфікаційної роботи науковим керівником на титульному аркуші в разі її допуску до захисту;

– формування ілюстративного матеріалу до кваліфікаційної роботи про основні результати виконаного дослідження на її публічний захист;

– проходження попереднього захисту на кафедрі;

– формування пакету супровідних документів до кваліфікаційної роботи;

– допуск до захисту завідувачем кафедри.

Ілюстративний матеріал формується у вигляді презентації (рекомендовано не менше 5 слайдів).

9. Перевірка, виявлення плагіату і його усунення та дотримання академічної доброчесності

Згідно з «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ЗВО Університет Короля Данила» кваліфікаційні роботи магістрантів підлягають обов'язковій процедурі перевірки на наявність плагіату (рівня запозичень).

Перевірка рівня запозичень у кваліфікаційній роботі здійснюється кафедрою не пізніше ніж за три дні до захисту роботи і виконується комісією (далі – відповідальний), затвердженою завідувачем кафедри.

Відповідальна особа приймає завершену роботу, підписану керівником, у друкованому вигляді, а також її електронну версію у форматах *.rtf, *.doc, *.docx, *.pdf. Відповідальна особа здійснює вибірккову перевірку на предмет збігу між друкованою та електронною версіями кваліфікаційної роботи. Якщо друкована та електронна версії не збігаються, робота повертається магістранту для усунення розбіжностей.

Перевірка кваліфікаційної роботи на плагіат здійснюється на базі даних електронної системи Anti-Plagiarism. Після перевірки на плагіат відповідальний видає магістранту результат перевірки у формі роздрукованої довідки, що додається до кваліфікаційної роботи.

Допускається не більше ніж три перевірки однієї роботи в електронній системі Anti-Plagiarism.

У разі виявлення плагіату, магістрант не допускається до захисту кваліфікаційної роботи до моменту усунення виявлених порушень та повторного проходження перевірки в електронній системі Anti-Plagiarism.

У випадку виявлення умисного пошкодження тексту роботи, що унеможливує її перевірку у системі Anti-Plagiarism, повну відповідальність за це несе магістрант, а робота знімається із захисту.

У разі незгоди магістранта щодо дій посадових осіб керівник кваліфікаційної роботи інформує про це службовою запискою декана факультету. Остаточне рішення щодо факту академічного плагіату у кваліфікаційній роботі може бути прийнято комісією.

Окрім плагіату, в роботі доцільно уникати фальсифікації та фабрикування матеріалів дослідження.

Фальсифікація розуміється, як свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються власної діяльності або діяльності інших учасників процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти, зокрема підробка підписів в офіційних документах.

Під **фабрикуванням** мається на увазі вигадкування даних чи фактів, що використовуються у власній діяльності або діяльності інших учасників в процесі реалізації державної політики у сфері якості освіти.

10. Порядок захисту кваліфікаційної роботи

Робота (з підписами, відгуком керівника та рецензією) подається на кафедру, підписується завідувачем кафедри. Кваліфікаційна робота подається в одному примірнику, який після захисту передається в архів.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю членів комісії при обов'язковій присутності голови комісії.

Присутність наукового керівника на захисті кваліфікаційної роботи є бажаною, але не обов'язковою. Захист проходить у наступній послідовності:

- доповідь студента про зміст та основні положення роботи, представлення підготовленого графічного проекту;
- запитання до студента;
- відповіді студента на запитання;
- виступ наукового керівника або оголошення його відгуку;
- виступ рецензента (рецензентів) або оголошення його (їх) рецензій;
- виступ студента щодо зауважень рецензента (рецензентів);
- заключне слово студента;
- рішення екзаменаційної комісії про оцінку роботи.

На захист кваліфікаційної роботи магістрант готує доповідь (до 10–12 хвилин), а також наочний матеріал: планшети, плакати, таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Указані матеріали обов'язково узгоджуються з науковим керівником. Надійною передумовою для гарної доповіді є ґрунтовно опрацьовані висновки з роботи. У доповіді головну увагу необхідно приділити власним дослідженням і розробкам та отриманим результатам.

Під час захисту кваліфікаційної роботи магістрант повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету й завдання; розкрити теоретичну та практичну значущість дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та рекомендації;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної проблеми, усебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження;
- викласти свої міркування з приводу зроблених критичних зауважень з боку рецензента, голови та членів ЕК.

Доповідь рекомендується починати зі звертання: *«Вельмишановний пане голову! Шановні члени Державної екзаменаційної комісії! Панове!..»* Далі студент коротко обґрунтовує актуальність теми дослідження, розкриває мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, показує, що вдалося встановити, виявити, довести і якими методами це досягнуто. У виступі слід також показати елементи новизни у

теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях, з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження. Особливу увагу необхідно приділити результатам, отриманим особисто автором (що саме запропоновано, узагальнено, одержано, рекомендовано і т. ін.), обґрунтуванню їх достовірності, значущості для теорії та практики. У прикінцевій частині доповіді викладаються основні результати та висновки роботи, їх реалізація, можливі шляхи подальшого використання.

При проголошенні доповіді слід зосередити увагу на правилах публічного виступу. Особливо важливо, щоб мовлення студента було зрозумілим, граматично правильним, впевненим, що робить його логічним і переконливим. Мовлення здобувача має бути виразним, що залежить від темпу, гучності та інтонації. Якість виступу студента різко знижується, коли говорять квапливо, ковтаючи закінчення слів або дуже тихо і невиразно. Спокійна, некваплива манера викладу завжди імпує слухачам. Неприпустимим є порушення норм літературної вимови, зокрема, використання неправильних наголосів у словах.

Слід зважати також на вибір одягу, пози під час виступу, а також жестів, міміки, манер, інших зовнішніх форм поведінки.

У заключному слові студенту доцільно висловити вдячність науковому керівнику за допомогу у написанні роботи, позитивний відгук і рецензентам за об'єктивну оцінку основних положень роботи. А також подякувати членам екзаменаційної комісії, присутнім за увагу, цікаві і обґрунтовані запитання, участь у обговоренні роботи.

І ще кілька порад, які допоможуть студентові добре виголосити доповідь:

- усі цифри в тексті записуйте тільки словами, щоб не довелося підраховувати кількість нулів;
- підкреслюйте ключові слова;
- залишайте великі береги при друкуванні, щоби можна було доповнити виступ своїми зауваженнями;
- повторюйте іменники, уникаючи займенників;
- використовуйте прості слова і прості розповідні речення, не переобтяжуйте текст складнопідрядними реченнями.

Магістрант зобов'язаний відповісти на запитання голови, членів ЕК присутніх на захисті.

Хід захисту фіксується в протоколі ЕК. Оцінка обговорюється на закритому засіданні ЕК та оголошується головою ЕК на відкритому засіданні в присутності членів ЕК та магістрантів.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія бере до уваги такі чинники:

- якість кваліфікаційної роботи в цілому – її творчий характер, уміння автора аналізувати теоретичний матеріал, аргументованість позиції автора та його висновків, наявність власних досліджень, нестандартних підходів та елементів новизни, рівень представленого на захист наочного матеріалу (об'єктів графічного дизайну), обґрунтованість сформульованих практичних та навчально-методичних рекомендацій;

- якість оформлення теоретичної частини кваліфікаційної роботи – структура й логічність побудови, коректність викладу матеріалу, науковий стиль викладу, грамотність, правильність цитування, використання літературних та інформаційних джерел, дотримання вимог щодо оформлення списку використаних джерел, ілюстративного матеріалу, додатків тощо;

- якість оформлення практичної частини кваліфікаційної роботи – дотримання вимог щодо оформлення практичного завдання, заданий формат наочно представленої частини роботи, повнота та змістовність виконаного проєктного завдання, наукова зумовленість і творчий характер виконаного проєктного завдання;

- рівень виступу магістранта (побудова доповіді, чіткість у формулюванні актуальності, мети й завдань роботи, логічне, чітке пояснення наочного матеріалу, уміння зробити правильні висновки, культура мовлення, відповіді на питання, уміння зосередитися в процесі встановленого на захист часу);

- відгук керівника: оцінка наукового рівня дослідження, якість роботи магістранта;

- рецензія: оцінка наукового рівня дослідження.

11. Критерії оцінювання результатів захисту кваліфікаційної роботи

Якість виконання та успішність захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за наступною схемою:

Оформлення роботи	Зміст роботи	Захист роботи	Сума
10 балів	30 балів	60 балів	100

Кожний блок оцінюється окремо і підсумовується для виведення підсумкової оцінки. Критерії оцінювання кожного окремого блоку визначаються на основі критеріїв оцінювання знань магістрантів при виконанні та захисті кваліфікаційної роботи за розподілом:

	1.Текст кваліфікаційної роботи	40 балів
1.1	<i>Загальні вимоги до тексту роботи:</i>	<i>10 балів</i>
1.1.1	Наявність та чіткість формування мети і завдання роботи, обґрунтованість актуальності теми, формулювання наукової новизни одержаних результатів та їх наукове та практичне значення, використання відповідних методів дослідження. Наявність апробації результатів роботи та публікацій. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, відповідність висновків змісту кваліфікаційної роботи.	2
1.1.2	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	2
1.1.3	Правильність оформлення списку літератури (порядок розміщення, повнота, сучасність, відсутність помилок)	2
1.1.4	Наявність, якість ілюстративних матеріалів (рисунків, схем, діаграм, графіків, таблиць) у тексті роботи та відповідність їх оформлення встановленим критеріям	2

	(вимогам), додатків з проміжними математичними доведеннями, формулами і розрахунками, таблицями допоміжних цифрових даних, протоколів, актів випробувань, довідок-впровадження результатів дослідження, інструкціями і методиками, розробленими в процесі виконання роботи.	
1.1.5	Правильність оформлення кваліфікаційної роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	2
1.2	<i>Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи:</i>	30 балів
1.2.1	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Наявність наукової полеміки. Етика цитування (наявність посилань на літературні джерела). Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора кваліфікаційної роботи)	5 балів
1.2.2	Наявність, системність і глибина особистого аналізу сучасних статистичних показників, інформативних джерел з використанням відповідних методів дослідження наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків досліджуваної тематики.	10 балів
1.2.3	Наявність наукових положень, обґрунтованість і достовірність висновків і рекомендацій, логічний зв'язок заходів, що пропонуються для вирішення проблеми, з проведенням у роботі аналізом фактичних матеріалів, їх актуальність та реальність. Розробка альтернативних варіантів рекомендацій, обґрунтування та розрахунок ефективності запропонованих рішень.	10 балів
1.2.4	Наявність аналізу зарубіжного досвіду та його використання при розробці пропозицій	5 балів
	2. Захист кваліфікаційної роботи (доповідь)	60 балів

2.1.	Володіння культурою презентації (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів: вітання, представлення, обґрунтування актуальності, наукової новизни, мети та завдань кваліфікаційної роботи, методик проведення досліджень, практичного значення отриманих результатів, викладення особисто розроблених науково обґрунтованих теоретичних, проблемних, аналітичних та рекомендаційних аспектів роботи, посилання на роздатковий матеріал (мультимедійне зображення))	15
2.2.	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати власного дослідження з висвітленням того нового, що вноситься особисто у розробку та вирішення проблеми, їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень чи негативних результатів, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.	15
2.3.	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів ДЕКу, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії та відзиві наукового керівника, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди, спрямовані на розв'язання наукової проблеми.	20
2.4.	Наявність і якість роздаткового матеріалу для захисту кваліфікаційної роботи (наявність матеріалів, що відображають теорію, проміжні математичні доведення, формули і розрахунки, аналіз і пропозиції; ілюстративний матеріал повинен мати аналітичний характер; чітке, грамотне без будь-яких помилок оформлення; зв'язок доповіді з кожним листком роздавального матеріалу (мультимедійного зображення))	10

Загальна підсумкова оцінка при захисті кваліфікаційної роботи складається з суми балів, отриманих за якість виконання кваліфікаційної роботи та кількості балів, отриманих при захисті.

До відомості захисту в ЕК заносяться сумарні результати в балах, отримані при попередньому ознайомленні та при захисті кваліфікаційної роботи за стобальною шкалою з наступним переведенням балів до національної шкали та шкали ЄКТС, яке здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
67-75 бали	3 «задовільно»	D
60-66 бали	3 «достатньо»	E
1-59 бали	2 «незадовільно»	FX

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Оцінка «відмінно». Робота є бездоганною у всіх відношеннях. Відповідь студента базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого наукового підходу. Студент вільно володіє матеріалом обраної теми, оперує фаховими термінами, використовує і дає критичну оцінку широкого кола наукової літератури, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує сучасні теорії та методи наукових досліджень, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою, висвітлює та обґрунтовує власні наукові розробки проблеми, дає оцінку достовірності одержаних результатів, отриманих в роботі з формулюванням розв'язаної наукової проблеми. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні, науково обґрунтовані, чіткі і вичерпні.

Оцінка «дуже добре». Робота є бездоганною у всіх відношеннях. Відповідь будується на рівні самостійного наукового мислення. Студент вільно володіє матеріалом обраної теми, оперує фаховими термінами, використовує і дає критичну оцінку широкого кола наукової літератури, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, використовує сучасні теорії та методи наукових досліджень, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою, висвітлює та обґрунтовує власні наукові розробки проблеми, дає оцінку достовірності одержаних результатів, отриманих в роботі з формулюванням розв'язаної наукової проблеми. Доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в

межах обраної теми правильні і стислі. Можливі не суттєві проблеми у відповідях на деякі неосновні питання при захисті кваліфікаційної роботи.

Оцінка «добре». Виставляється за ґрунтовно виконану роботу, сумлінну підготовку до захисту і вмільй виклад матеріалу та знань, використав достатню кількість літературних джерел, висвітлює та обґрунтовує власні наукові розробки проблеми, дає оцінку достовірності одержаних результатів, отриманих в роботі, однак на захисті студент допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем, нечітко формулює розв'язання поставленої наукової проблеми. Доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в основному правильні і стислі, будуються на рівні самостійного мислення.

Оцінка «задовільно». Виставляється, якщо студент орієнтується в даній темі, але не може без допомоги зробити висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в стислому логічному викладі проблем, пов'язаних з розв'язанням наукової проблеми, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

Оцінка «достатньо». Знання загальних положень, часткове досягнення мети та виконання завдань кваліфікаційної роботи в межах обраної теми. Студент не знає значної частини матеріалу, допускає суттєві помилки.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли студент, навіть маючи непоганий письмовий варіант роботи, не орієнтується в питаннях теми, не володіє необхідними поняттями, не опанував мінімум наукової літератури, не володіє матеріалом обраної теми кваліфікаційної роботи, аналіз виконано поверхнево, робота носить описовий характер, є суттєві недоліки в оформленні роботи, відповіді на запитання членів ЕКу неточні, неповні або відсутні. Незадовільна оцінка ставиться і у випадку коли студент не обрав теми, не виконав та не захистив кваліфікаційної роботи.

Студент, який при захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку має бути відрахованим з університету. І в цьому випадку йому видається академічна довідка. Він має право бути повторно допущений до захисту кваліфікаційної роботи протягом наступних трьох років. Повторно кваліфікаційної робота виконується за наявності заяви студента про допуск до захисту, наказу ректора.

Якщо студент не з'явився на захист з поважних причин (про що студент має подати відповідні документи голові ЕК), то ректор університету має право дозволити захистити кваліфікаційну роботу на іншому засіданні цієї ж Державної екзаменаційної комісії.

Підсумковим результатом є диференційована оцінка, яка заноситься в індивідуальний навчальний план обліку успішності студента.

Критерії оцінки визначаються тими вимогами, що пред'являються до конкретного виду навчальної дисципліни і оцінюються за чотирибальною шкалою, яке здійснюється в такому порядку:

Оцінка **«Відмінно»** ставиться магістранту за повну самостійну, логічно аргументовану відповідь на питання та можливі додаткові питання атестаційної комісії. Студент повинен виявити, ґрунтовні знання матеріалу, що базуються на основній та додатковій літературі, орієнтується в спірних поглядах науковців в трактуванні даного питання.

Оцінки **«Дуже добре»**, **«Добре»** заслуговує відповідь студента, який виявив знання матеріалу в обсязі програми, відповів на всі питання, але відповіді були неповними або в деяких деталях неточні Для одержання повної і точної відповіді необхідно було давати додаткові навідні питання.

Оцінка **«Задовільно»**, **«Достатньо»** ставиться у випадках, коли студент в основному переповів матеріал, але не в повному об'ємі, або припускався помилок у відповідях, в цілому виявив поверхові знання предмета.

Оцінки **«Незадовільно»** заслуговує студент, який не виявив на захисті роботи достатніх, допускав грубих помилок при відповідях, засвоїв менше 50% матеріалу. Який дає неправильні або не дає ніякої відповіді на питання чи усні питання екзаменаційної комісії.

Додаток А
Взірець заяви студента на закріплення теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри управління та адміністрування

ЗВО «Університету Короля Данила»

студента (ки) II курсу

_____ форми навчання

освітній ступінь «магістр»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи:

Об'єкт дослідження (база практики)

(суб'єкт господарювання, місцезнаходження)

« _____ » _____ 20__ р.

_____ (підпис)

Протокол засідання кафедри № _____

Від « _____ » _____ 20__ р.

Призначено наукового керівника

Додаток Б

Взірець змісту кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

1.1. Сутність та механізм організації фінансової діяльності в умовах поглиблення глобалізаційних та інтеграційних процесів

1.2. Інформаційна та методологічна база дослідження фінансово-господарської діяльності

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «БАНК»

2.1. Характеристика основної діяльності ПАТ «Банк»

2.2. Аналіз найважливіших показників кредитного портфеля банку

2.3. Аналіз ризику кредитної, інвестиційної та фінансової діяльності банку

2.4. Економіко-статистичний аналіз участі банку у фінансуванні розвитку регіону

РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ТА НАЙВАЖЛИВІШІ НАПРЯМКИ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «ІДЕЯ БАНК»

3.1. Диверсифікація кредитного портфеля та сфери надання послуг, як найважливіші напрями поліпшення фінансового стану банку

3.2. Поширення досвіду організації надання банківських послуг, як стратегічні напрями діяльності банку

3.3. Зменшення ризиків, їх страхування як складові зростання активності банку на фінансовому ринку

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Додаток В
Взірець оформлення завдання на кваліфікаційну роботу

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

Освітній рівень _____
(шифр і назва)

Спеціальність _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ректора університету від «__» _____ 20__ року №__

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток Г
Взірець титульного аркуша кваліфікаційної роботи

**«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування**

на правах рукопису

УДК

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

ТЕМА РОБОТИ

Виконав (ла): здобувач (ка) вищої освіти,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»,
Групи МФз-23

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Науковий керівник _____

*(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання,
посада)*

Івано-Франківськ - 2024

Додаток Д Взірець АНОТАЦІЇ

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна (магістерська) робота присвячена детальному вивченню та аналізу інвестування у розвиток виробничої інфраструктури.

У розділі 1 розглянуті теоретичні основи інвестування, визначені основні аспекти та стратегії інвестування у виробничу інфраструктуру

Розділ 2 присвячено аналізу стану виробничої інфраструктури та інвестиційних можливостей в Україні.

У розділі 3 надані конкретні пропозиції та рекомендації щодо інвестування у виробничу інфраструктуру.

Робота завершується висновками, де узагальнено отримані результати та підкреслено ключові висновки кожного розділу.

Ключові слова: бізнес, інвестування, виробництво, інфраструктура, аналіз, стратегія.

ABSTRACT

This thesis is dedicated to a comprehensive study and analysis of investment in the development of industrial infrastructure, particularly in the context of business operations in Ukraine, considering contemporary challenges related to war and legislative changes.

Chapter 1 examines _____.

Chapter 2 focuses _____.

Chapter 3 provides _____.

The thesis concludes with a summary where the obtained results are synthesized, and key findings from each chapter are emphasized.

Keywords: business, investment, production, infrastructure, analysis

Додаток Е

Взірець оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Друкована книга. 1-3 автори

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Oxenden C., Latham-Koenig Ch., Brennan B. New English File. Intermediate Teacher`s Book. New York : Oxford University, 2018. 216 p.

Електронна книга. 1-3 автори

Майборода Р. Є. Комп'ютерна статистика: підручник. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2019. 589 с.
URL: <http://probability.univ.kiev.ua/userfiles/mre/cscolor.pdf> (дата звернення: 14.04.2022)

Друкована книга. 4 та більше авторів

Тактична підготовка артилерійських підрозділів: підручник / П. Є. Трофименко та ін. Суми: Сумський державний університет, 2012. 776 с.

Dynamic Analysis of Centrifugal Machines Rotors with Combined Using 3D and 2D Finite Element Models : monograph / I. Pavlenko et al. Ludenscheid : RAM-Verlag, 2018. 145 p.

Електронна книга. 4 та більше авторів

Конструкції елементів пневмоагрегатів: навч. посіб. / М. Г. Прокопов та ін. Суми: Сумський державний університет, 2020. 146 с.
URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/79500/3/Prokopov_konstruktiiii.pdf (дата звернення: 14.04.2023)

Автор(и) та редактор(и) / упорядники / перекладачі / без автора

Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с.

Innovative management: theoretical, methodical, and applied grounds / Eds.: S. Illiashenko, W. Strielkowski. Prague: Prague Institute for Qualification Enhancement, 2018. 296 p.

ІТ-право: теорія та практика : навч. посіб. / за ред. : Є. О. Харитонова, О. І. Харитонової. 2-ге вид., випр. та доп. Одеса : Фенікс, 2019. 472 с.

Окремий том багатотомного видання

Family Medicine : textbook : in 3 books : Book 2. Symptoms and Syndromes in Clinical Course of Internal Diseases / L. S. Babinets et al. ; ed. by: О. М. Нуріна, L. М. Pasiyeshvili. Kyiv: Medicine Publishing, 2018. 376 р.

Туроріал

Безрукавий Я. Туроріал з налаштування Rails-додатків на Amazon EC2 з Chef. Частина 1. *DOU*. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/tutorial-ruby-1/> (дата звернення: 14.04.2023).

Друкovanі документи

Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.

Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом Міністерства фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. *Все про бухгалтерський облік*. 2015. № 51. С. 21–42.

Електронні документи

Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: станом на 01.01.2020 / ВР України. *ЛІГА: ЗАКОН*. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960254K.html (дата звернення: 14.04.2022).

Про затвердження Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами : наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2015 № 552. *Державна фіскальна служба України* : офіційний портал. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/elektronnamitnitsya/69217.html> (дата звернення: 14.04.2023).

Стандарти

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ. 2015. 16 с.

СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України).

Патенти

Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна / І. А. Садеков. № 2004042416; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 15.08.2006, Бюл. № 8. 120 с.

АБО

Пат. 76509 Україна, МПК А61К35/54, А61Р25/00. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей / І. А. Садеков. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 15.08.2006, Бюл. № 8. 120 с.

Авторські свідоцтва

Авторське право на твір 115028 Україна. Методичний підхід до прогнозування рівня захворюваності на COVID-19 з урахуванням поведінкових аспектів довіри до вакцинації за допомогою рядів Фур'є / Т. А. Васильєва, О. В. Кузьменко, М. О. Каца, С. В. Коломієць. Заявл. 30.09.2022; опубл. 31.01.2023, Бюл. № 73.

Наукові видання

Препринти

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. Безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. Безпеки АЕС ; 06-1).

Неопубліковані видання

Дисертації

Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.

Guikema J. W. Scanning Hall Probe Microscopy of Magnetic Vortices in Very Underdoped Yttrium-Barium-Copper-Oxide : dissertation for the degree of Doctor of Philosophy. Stanford University, 2004. 178 p. URL: <https://web.stanford.edu/group/moler/theses/JWGThesis.pdf> (Last accessed: 14.04.2022).

Автореферати дисертацій

Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.

Звіти про НДР

Багатошарові і багатокомпонентні покриття з адаптивною поведінкою в умовах зносу та тертя : звіт про НДР (проміжний) / кер. І. Муслі. Суми : Сумський державний університет, 2018. 34 с.

Складові частини документів

Стаття з періодичного друкованого видання (журналу).

1-3 автори

Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. *Право України*. 2017. № 5. С. 71–79.

Стаття з електронної версії періодичного видання (журналу).

1-3 автори

Курганський С. С., Ситник Н. І. Особливості мотивації персоналу ІТ сектору. *Молодий вчений*. 2019. № 10. С. 675–679. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-10-74-142> (дата звернення: 14.04.2023).

Pavlyk V. Assessment of green investment impact on the energy efficiency gap of the national economy. *Financial Markets, Institutions and Risks*. 2020. Vol. 4, Issue 1. P. 117-123. DOI: [http://doi.org/10.21272/fmir.4\(1\).117-123.2020](http://doi.org/10.21272/fmir.4(1).117-123.2020) (Last accessed: 14.04.2023).

Стаття з періодичного видання (журналу). 4 і більше авторів

Оптимальний розрахунок зварного пластинчастого теплообмінника колони синтезу аміаку / П. Ю. Арсеньєв та ін. *Інтегровані технології та енергозбереження*. 2019. № 3. С. 3–15.

Арсеньєв П. Ю., ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л. Л., ПЕРЦЕВ Л. П., ПЕРЕВЕРТАЙЛЕНКО О. Ю., КАПУСТЕНКО П. О., АРСЕНЬЄВА О. П. Оптимальний розрахунок зварного пластинчастого теплообмінника колони синтезу аміаку. *Інтегровані технології та енергозбереження*. 2019. № 3. С. 3–15.

Стаття з електронної версії періодичного видання (журналу).

4 і більше авторів

Конкурентоспроможність персоналу як складова ефективної діяльності підприємства / А. С. Олійник та ін. // *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 97-101. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.1.97](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.97) (дата звернення: 01.04.2023)

Конкурентоспроможність персоналу як складова ефективної діяльності підприємства / А. С. Олійник та ін. *Економіка та*

держава. 2020. № 1. С. 97-101. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.1.97](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.97) (дата звернення: 01.04.2023).

Олійник А. С., Піхуля О. Г., Романова О. В., Лопан А. М. Конкурентоспроможність персоналу як складова ефективної діяльності підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 97-101. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.1.97](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.1.97) (дата звернення: 14.04.2023).

Якщо е-ресурс має DOI або інший постійний ідентифікатор, замість е-адреси (URL) цього ресурсу рекомендовано зазначати його ідентифікатор.

Стаття з друкованої версії газети

Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. *Урядовий кур'єр*. 2017. 1 листоп. С. 5.

Стаття з електронної версії газети

Поліщук А. Що не так із судовою реформою? *День* : електронна версія газ. 2020. № 42-43. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/shcho-ne-tak-iz-sudovoyu-reformoyu> (дата звернення: 01.04.2023).

Petrasiuk O. Ukraine's first shipment of used batteries departs for EU recycling. *Kyiv Post*. 2020. March 11. URL: <https://www.kyivpost.com/multimedia/photo/ukraines-first-shipment-of-used-batteries-departs-for-eu-recycling> (Last accessed: 12.04.2023).

Матеріали конференцій

Якимечко М. М., Курпіта А. В., Іваненко І. М. Адсорбційне вилучення фенолу. *Хімічна технологія: наука, економіка та виробництво* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Шостка, 14-16 листопада 2018 р. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 113.

Massum E. E. Economic problems of tourism industry development during the COVID-19 pandemic / наук. кер. С. С. Зайцева. *Наука і вища освіта* : матеріали ХХІХ Міжнародної наукової конференції студентів і молодих учених, м. Запоріжжя, 10 листопада 2021 р. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2021. С. 102.

Матеріали з е-версії конференцій

Бобирева Т. В., Мордвінов Д. О., Мельникова І. В. Цифрове освітнє середовище, як запорука якісних освітніх послуг сучасної України. *Наукова молодь-2021* : збірник матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Київ, 30 листопада 2021 р.). Київ, 2021. С. 13-15. URL: <https://www.igns.gov.ua/wp->

content/uploads/2021/12/zbirnyk_naukova_molod_2021.pdf (дата звернення: 23.09.2022).

Endel S., Kuta D., Wernerova E. Territorial system of ecological stability in selected Czech cities. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2020. Vol. 444, Issue 1. Advances in Environmental Engineering : 2nd International Conference, Ostrava, Czech Republic, November 25-27, 2019. DOI: [10.1088/1755-1315/444/1/012015](https://doi.org/10.1088/1755-1315/444/1/012015) (Last accessed: 12.04.2022).

Електронні видання

Вебсайт

Міністерство освіти і науки України : вебсайт.
URL: <https://mon.gov.ua/ua> (дата звернення: 06.04.2022).

Analytics Vidhya: website.
URL: <https://www.analyticsvidhya.com/> (Last accessed: 12.04.2023)

Сторінка сайту

Белоусов П. Кібербезпека, соцмережі, відносини з ЄС: що готує 2020-й. *Інтер'ююз-Україна*. URL: <https://internews.ua/opportunity/2020-forecast> (дата звернення: 06.04.2023).

Wickramarachchi A. Machine Learning: Data Insights for Model Building. *Towards Data Science*. URL: <https://towardsdatascience.com/> (Last accessed: 12.04.2023)

Dataset (набір даних)

Parada C. Brazilian Cities : A collection of 79 attributes from Brazilian Cities. Dataset, updated July 12, 2019. *Kaggle*. URL: <https://www.kaggle.com/crisparada/brazilian-cities> (Last accessed: 06.04.2023). License: CC BY-SA 4.0.

Статистичні джерела

DataBank. World Development Indicators. *The World Bank*. URL: <https://databank.worldbank.org/data/source/world-development-indicators> (Last accessed: 12.04.2023).

Блог

Нові українські журнали в Scopus 2019. *Пан Бібліотекар* : блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. URL: <https://www.бібліотекар.укр/2020/01/scopus-2019.html> (дата звернення: 06.04.2023).

Онлайн-курс

Візуалізація даних : онлайн-курс. *Prometheus*.
URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/DV101/2016_T3/about (дата звернення: 07.04.2023).

Жіночий бізнес: шляхи розвитку та інструменти підтримки : безкоштовний онлайн-курс про те, як розвивати жіноче підприємництво / уклад. : О. Тихомирова, С. Ходакова, С. Жаворонкова. *EdEra*.
URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:PLEDDG+CANADA101+2020/about> (дата звернення: 05.04.2023).

Матеріал із соцмереж

Кремінь Д. Сузір'я Коня : вірш. *Facebook*. *Дмитро Кремінь*.
URL: https://www.facebook.com/ddkremin/posts/%20234415366739656?stream_ref=1 (дата звернення: 06.04.2023).

Матеріал із YouTube

Українська правда. Як народжуються українські монети. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=1OBWKH-RL1g&list=PLOT9YOKeWXv-XX7_HtdeZW33FnHwBNtvd&index=2 (дата звернення: 09.06.2022).

Інфографіка

Львівщина у розрахунку на 100 осіб : тематична інфографіка. *Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Львівській області*.
URL: <https://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/dg/proj/people.htm> (дата звернення: 12.04.2023).

Fixer Upper Money Pit : infographics. *California Association of REALTORS*.
URL: <https://www.car.org/marketing/clients/infographics/Fixer%20Upper> (Last accessed: 12.04.2023).

Дисертації та автореферати

Черевко П.П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2018. 225 с.

Савченко Л.А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2015. 27 с.

Дутко А.О. Юридичні конструкції та їх використання в законотворчій практиці України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2020. 20 с.

Кваліфікаційні роботи

Коваленко М. С. Дизайн-підхід у маркетингових дослідженнях : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра : спец. 075 - маркетинг / наук. кер. К. В. Іваненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 63 с.

Svitlychna A. O. Modelling the potential convergence of the cybersecurity system and combating money laundering : bachelor's qualification work : specialty 051 – economics / head H. Yarovenko. Sumy : Sumy State University, 2020. 63 p.

Додаток Ж
Взірець оформлення структурного елемента кваліфікаційної роботи

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «ІДЕЯ БАНК»

2.1. Коротка характеристика діяльності ПАТ «Ідея Банк»

Додаток К
Взірець оформлення таблиць в кваліфікаційній роботі

Таблиця 2.2

Резерви під знецінення кредитів за 2022 р.

(тис. грн)

Структура позичальників	Юридичним особам	Фізичним особам-підприємцям	Фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення за кредитами	9546512	95814	4146252	13788578
Усього кредитів	47837258	683153	16778545	65298956
Частка резервів	20,0%	14,0%	24,7%	21,1%

Додаток Л
Взірець оформлення графіка у кваліфікаційній роботі

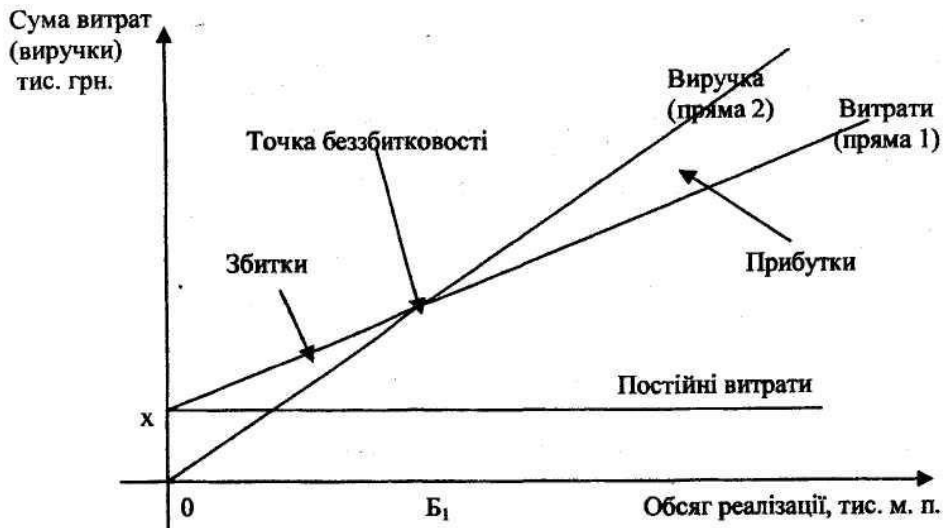

Рис. 3.1. Графік визначення точки беззбитковості

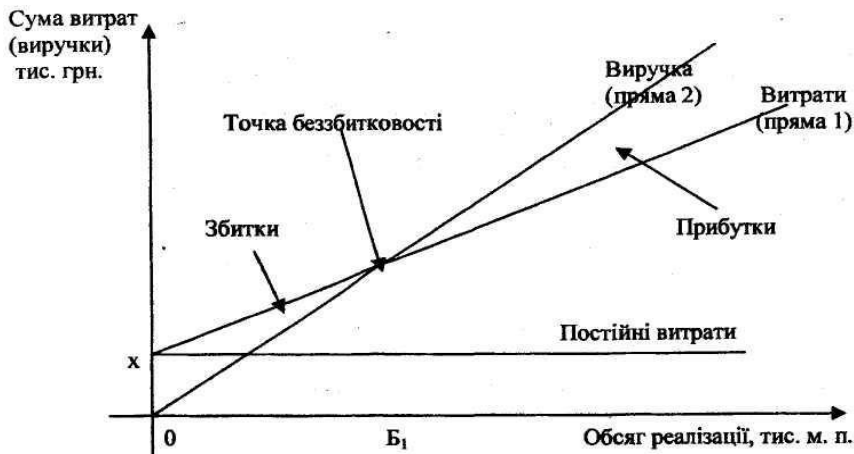

Рис. 3.2. Графік визначення точки беззбитковості

Додаток М
Взірець оформлення рисунків у кваліфікаційній роботі

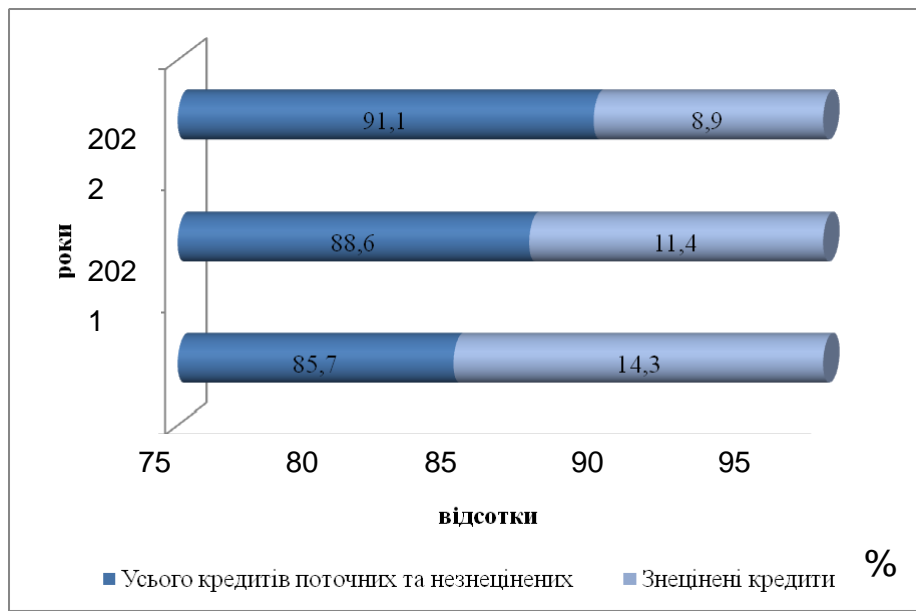

Рис. 2.3. Структура кредитного портфеля ПАТ «ПУМБ» у 2020-2022 рр., %

Додаток Н
Взірць оформлення діаграми у кваліфікаційній роботі

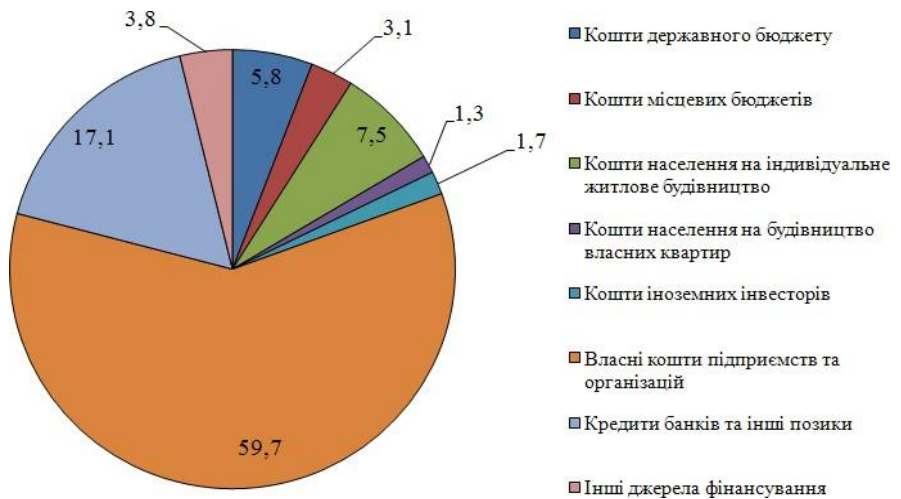

Рис. 1.1. Структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування у 2022 році, %

Додаток П

Взірець подання формул у кваліфікаційній роботі

Ефективна ставка відсотка за облігаціями з дисконтом обчислюється за формулою:

$$E_{св} = \frac{HBO \times R + Д : n}{(HBO + BPO) : 2} \times 100 \%, \quad (2.4)$$

- де $E_{св}$ – ефективна ставка відсотка за облігаціями;
HBO – номінальна вартість облігацій;
R – ставка відсотка;
Д – сума дисконту;
n – кількість платіжних періодів;
BPO – фактична вартість реалізації облігацій.

Додаток Р
Взірець бланку відгуку наукового керівника
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Кафедра управління та адміністрування

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу на здобуття освітнього ступеня магістр
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему: _____

Актуальність теми: _____

Самостійні розробки і пропозиції автора: _____

Практичне значення роботи: _____

Зауваження: _____

Загальний висновок: _____

Науковий керівник: _____

(прізвище, ініціали, вчений ступінь, посада)

« ____ » _____ 20 ____ р.

_____ (підпис)

Додаток С
Взірець бланку зовнішньої рецензії
РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу
на здобуття освітнього ступеня магістр
студента (ки) факультету суспільних і прикладних наук
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему: _____

Актуальність теми дослідження: _____

Найбільш суттєві висновки і рекомендації: _____

Наявність самостійних розробок автора: _____

Практична цінність розроблених питань: _____

Наявність недоліків: _____

Загальний висновок про відповідність якості роботи освітньо-кваліфікаційному рівню і оцінка, що пропонується: _____

Рецензент: _____

(посада, місце роботи, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

М.П.

(підпис)

« _____ » _____ 20__ р.

(дата)